

Cirkulärnr: 11:39
Diariernr: 11/5178
Handläggare: Derk de Beer m.fl.
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2011-09-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Preliminär kostnads- och LSS-utjämning 2012–2015
Bilagor: ”Prognosunderlag K 2011–2015 11039”, finns på vår
webbplats på nedanstående länk:
<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

CIRKULÄR 11:39

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Derk de Beer m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Preliminär kostnads- och LSS-utjämning 2012–2015

I detta cirkulär presenterar vi:

- Preliminär kostnadsutjämning 2012
- Preliminärt utfall i LSS-utjämningen år 2012
- Preliminärt taxeringsutfall september
- Ny statsbidragsram och regeringens fastställda uppräkningsfaktorer
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Preliminära beräkningar av utjämningsystemet 2012

SCB har gjort en preliminär beräkning av utjämningsystemet för bidragsåret 2012. Tabeller med resultat och dataunderlag samt beskrivning av beräkningarna har skickats till kommunerna. På flera punkter skiljer sig SCB:s beräkningar mot dem som presenteras i *Prognosunderlag K 2011–2015 1139*. Nedan kommenteras dessa skillnader.

Inkomstutjämning

SCB:s beräkning av inkomstutjämningen bygger på det preliminära taxeringsutfallet 2011 (inkomstår 2010) för september (+2,097 procent). I de kommunspezifika beräkningarna (*Prognosunderlag K 2011–2015 11039*) används SKL:s prognos på den definitiva taxeringen, +2,100 procent.

SCB använder sig av folkmängden per den sista juni 2011 för att räkna ut skattekraften. I *Prognosunderlag K 2011–2015 11039* har vi räknat med en prognos på befolkningen per den 1.11. 2011.

Skillnaden mellan de två bedömningarna resulterar i olika nivåer på den garanterade skattekraften i riket. Detta påverkar kommunens avgift respektive bidrag, i inkomstutjämningen. Kommuner som erhåller ett bidrag får ett högre bidrag i SCB:s beräkningar; för betalande kommuner blir avgiften lägre. Således kommer omfördelningen i SCB:s beräkning bli högre. Då anslaget för kommunalekonomisk utjämning är fast

innebär en högre omfördelning i inkomstutjämningsregleringen att regleringsbidraget blir lägre i SCB:s beräkning.

Det slutliga utfallet av inkomstutjämningsregleringen för år 2012 kommer att fastställas under december månad. Det som återstår att uppdatera är utfallet av beskattningsbar inkomst 2010 samt kommunens folkmängd per den 1 november 2011.

Preliminär kostnadsutjämningsreglering för år 2012

Kommunens preliminära bidrag eller avgift framgår av *Prognosunderlag K 2011–2015 11039* rad 23.

För 182 kommuner är avvikelserna jämfört med den prognos som förbundet presenterade i cirkulär 11:24 högst +/-100 kronor per invånare efter att vi justerat för eftersläpningseffekten som var satt till noll i cirkulär 11:24. För tio kommuner är förändringen större än -150 kronor per invånare. 48 kommuner får en större förändring än +150 kronor per invånare.

I förhållande till 2011 års bidrag och avgifter är det ca 33 procent av kommunerna som får en förändring på högst +/- 100 kronor per invånare. Knappt 50 procent av kommunerna får en negativ förändring.

Det som kvarstår att uppdatera är skattekraften enligt taxering 2010 i modellen för förskola och skolbarnsomsorg.

Eftersläpningseffekter i kostnadsutjämningsregleringen

I *Prognosunderlag K 2011–2015 11039* redovisas kommunens bidrag/avgift i kostnadsutjämningsregleringen exklusive eventuell ersättning för eftersläpningseffekter. Detta innebär att de kommuner som är aktuella för eventuell ersättning för eftersläpning (tabell 1) hanterar denna post separat. Dessa kommuner måste ha haft en genomsnittlig befolkningsökning de senaste fem åren (2006 till 2010) som överstiger 1,2 procent¹. För att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2012 måste befolkningen i dessa kommuner även öka med 1,2 procent mellan 2010 och 2011.

Om kriteriet för befolkningsökning 2010–2011 uppfylls kommer det totala utfallet i kostnadsutjämningsregleringen att förbättras för dessa kommuner. I SCB:s preliminära kostnadsutjämningsreglering ingår såväl ersättning för eftersläpning som finansieringen av densamma. I *Prognosunderlag K 2011–2015 11039* har eventuell ersättning för eftersläpning tagits bort, men finansieringen på 34 kr/invånare ligger kvar. Beloppet kan dock förändras beroende på utfallet i befolkningsstatistiken.

I tabell 1 finns SCB:s preliminära bedömning av ersättningen för eftersläpningseffekter för de kommuner som är aktuella.

¹ Avser befolkningen per 1 november respektive år.

Tabell 1. Kommuner aktuella för eventuella eftersläpningsersättningar för 2012 samt SCB:s bedömning av den preliminära ersättningen

Kommun	Snitt 2006– 2010*	101101 t.o.m. 110630**	SCB:s be- dömning (kr/inv)	Kommun	Snitt 2006– 2010*	101101 t.o.m. 110630**	SCB:s be- dömning (kr/inv)
Botkyrka	1,55 %	1,60 %	336	Håbo	1,29 %	0,17 %	0
Haninge	1,37 %	1,16 %	144	Knivsta	2,12 %	0,99 %	78
Huddinge	1,94 %	1,54 %	309	Uppsala	1,64 %	0,23 %	0
Järfälla	1,57 %	1,18 %	159	Linköping	1,38 %	0,12 %	0
Nacka	2,27 %	0,93 %	51	Habo	1,55 %	0,77 %	0
Nykvarn	2,10 %	0,18 %	0	Växjö	1,40 %	0,30 %	0
Salem	1,28 %	0,88 %	33	Bjuv	1,26 %	0,15 %	0
Sigtuna	1,82 %	3,12 %	938	Burlöv	1,75 %	0,65 %	0
Sollentuna	1,61 %	1,41 %	245	Kävlinge	1,44 %	0,61 %	0
Solna	2,43 %	1,69 %	284	Lomma	2,52 %	1,28 %	189
Stockholm	1,97 %	1,13 %	124	Lund	1,63 %	0,10 %	0
Sundbyberg	2,81 %	1,99 %	458	Malmö	2,02 %	0,67 %	0
Södertälje	1,39 %	1,24 %	186	Staffanstorp	1,62 %	0,39 %	0
Upplands- Bro	2,29 %	0,72 %	0	Åstorp	1,42 %	1,24 %	182
Vallentuna	1,95 %	1,33 %	219	Kungsbacka	1,34 %	0,94 %	57
Vaxholm	1,70 %	0,69 %	0	Härryda	1,58 %	0,64 %	0
Värmdö	1,76 %	0,99 %	76	Kungälv	1,40 %	0,85 %	20
				Örebro	1,26 %	0,25 %	0

*Gränsvärde snitt 2006–2010 1,2 procent och nov 2010 till juni 2011 1,2 procent.

**Gränsvärdet i SCB:s preliminära beräkning är 0,8 procent.

Preliminärt utfall i LSS-utjämningsen år 2012

SCB har skickat ut preliminära beräkningar till kommunerna över bidrag och avgifter för LSS-utjämningsen för 2012. Regeringen har även i år uppdaterat beräkningen av personalkostnadsindex med uppgifter från RS 2010.

Jämfört med prognos 2 som förbundet skickade ut i juni (cirkulär 11:30) har förändringar skett beroende på ett fåtal rättningar i underlaget för utjämningsen, både i Räkenskapsämmandraget och i verksamhetsstatistiken. Utöver att ge effekter för de berörda kommunerna påverkar detta även den riksgenomsnittliga kostnaden och standardkostnaden för riket. Även differenserna mot vår första prognos i april (cirkulär 11:24) är relativt små för de kommuner där beräkningen baserades på preliminära siffror från RS 2010.

Under december kommer SCB ut med en ny prognos där befolkningsuppgiften är uppdaterad till den 1 november. Fram till den 15 februari nästa år då Skatteverket fattar beslut om bidrag och avgifter för år 2012 kan förändringar ske som påverkar uppgifterna om bidrag och avgifter, förhoppningsvis med smärre differenser.

Slutavräkning 2012

Slutavräkning 2012

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2011 och 2012 uppgår till 2,3 respektive 3,3 procent i Budgetpropositionen för år 2012. Uppräkningsfaktorerna innebär en lägre uppräkning än förbundets prognos (augustiprognosen). Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2012 blir positiv med 187 kr per invånare den 1.11.2011.

Regleringsbidrag/avgift

Förbundet har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2012 till 2015 (tabell 2 och 3). Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämnningen
- Förändringar av anslaget kommunalekonomisk utjämnning i BP2012

Skillnader jämfört med SCB:s beräkningar beror på till stor del på att SCB använder sig av folkmängden per den sista juni 2011 medan vi använder en prognos på befolkningen per den 1.11. 2011. Utfallet i inkomstutjämnningen påverkas också av att SCB:s beräkning bygger på det preliminära taxeringsutfallet 2011 per september (+2,097 procent). Vi använder förbundets prognos på den definitiva taxeringen, +2,100 procent.

Tabell 2. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2012 till 2015

Miljoner kronor

	2012	2013	2014	2015
Inkomstutjämnning, netto (+)	52 481	54 742	57 205	59 721
Strukturbidrag (+)	1 525	1 535	1 545	1 555
Införandebidrag (+)	0	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	54 036	56 277	58 750	61 276
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	58 808	59 104	58 889	58 322
Differens → Regleringspost (2)–(1)	4 772	2 827	140	–2 953

Tabell 3. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2012 till 2015

Kronor per invånare

	2012	2013	2014	2015
Inkomstutjämnning, netto (+)	5 536	5 736	5 955	6 178
Strukturbidrag (+)	161	161	161	161
Införandebidrag (+)	0	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	5 700	5 897	6 116	6 339
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	6 204	6 193	6 130	6 034
Differens → Regleringspost (2)–(1)	503	296	15	–306

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2011–2015

Från och med i år skickar vi inte längre någon kommunspecifik bilaga 1. Den tidigare bilagan har ersatts med ett Excelblad ”Prognosunderlag K 2011–2015”, som i samband med varje uppdatering av beräkningarna publiceras på vår webbplats på nedanstående länk.

<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

Genom att i Excelfilen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2011–2015. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. Av tabell 4 framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i prognosen eller inte. En mer utförlig tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag samt regleringar som aviserats före 2010 finns på vår webbplats via rubriken Vi arbetar med, Ekonomi, Budget och planering, Statsbidrag.

Tabell 4. Specifiering av vissa statsbidrag åren 2012–2015

Statsbidrag		2012	2013	2014	2015	Läs mer i cirku- lär
Fler nationella prov	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	-80	40	40	40	Mnkr
		-8	4	4	4	Kr/Inv
Lärarygghetsbidrag	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	128	256	256	256	Mnkr
		14	27	27	26	Kr/inv
Effektiviseringar nya gymnasieskolan	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	-675	-895	-1360	-1930	Mnkr
		-71	-94	-142	-200	Kr/Inv
Stärkta förutsättningar för elever med vissa funktionsnedsättningar (SOU 2011:30)	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	4	7	7	7	Mnkr
		0	1	1	1	Kr/inv
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	-41	-41	-41	-41	Mnkr
		-4	-4	-4	-4	Kr/inv
Överföring till UO9, anhörigstöd (Prop 2008/09:82)	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	-2	-2	-2		Mnkr
		-0	-0	-0		Kr/inv
3:12-reglerna	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	11:37
	Belopp	141	141	141	141	Mnkr
		15	15	15	15	Kr/inv
Äldreomsorg anhörigstöd	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp	300	300	300	300	Mnkr
		32	31	31	31	Kr/inv
Nya skollagen	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp	73	70	70	70	Mnkr
		8	7	7	7	Kr/Inv
Införande av betyg från åk 6	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp	59	118	118	118	Mnkr
		6	12	12	12	Kr/Inv
Ökad undervisningstid i matematik	I progn?		Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp		250	500	500	Mnkr
			26	52	52	Kr/Inv
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp	124	124	124	124	Mnkr
		13	13	13	13	Kr/Inv
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	I progn?	Ja	Ja	Ja	Ja	10:63
	Belopp	4 920	4 920	4 920	4 920	Mnkr
		519	516	512	509	Kr/inv
Kommunal fastighetsavgift	I progn?	Nej	Nej	Nej	Nej	07:44
	Belopp	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos	Mnkr

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 11:34) beror på:

- Preliminär kostnadsutjämning 2012
- Preliminärt utfall i LSS-utjämningen år 2012
- Preliminärt taxeringsutfall september
- Ny statsbidragsram
- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer

Skillnader jämfört med SCB:s beräkningar beror på till stor del på att SCB använder sig av folkmängden per den sista juni 2011 medan vi använder en prognos på befolkningen per den 1.11. 2011.

SCB:s beräkning av inkomstutjämningen bygger på det preliminära taxeringsutfallet 2011 (inkomstår 2010) för september (+2,097 procent). Vi använder förbundets prognos på den definitiva taxeringen, +2,100 procent.

Beräkningarna bygger i övrigt på 2011 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2011–2015 med hjälp av modellen Skatter och bidrag

Med hjälp av modellen kan du se kommunens intäkter efter olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är 2 500 kronor för nytillkomna användare och 1 500 kronor för de som haft modellen 2010.

Beställningsblanketten kan hämtas från vår webbplats www.skl.se under Vi arbetar med. Klicka på Ekonomi, Budget och planering, Skatter och bidrag.

Vi erbjuder två kurser i modellen och utjämningsystemet per år. I år fick vi sätta in ett extra tillfälle under hösten, vilket är fullbokat.

Modellen ”Skatter och bidrag”

Kommuner som använder den förenklade uppdateringen laddar ner filen:

- Uppdateringsfil_11039nr6.xls

från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen, eller läs det papper som skickades ut i samband med att modellen skickades ut, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Kommuner som uppdaterar modellen som vanligt behöver göra nedanstående förändringar i **blad 2 Indatabladet**. För att ändra i modellen *måste man ta bort bladets skydd*. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver ”kommun”.

OBS! Från och med i år finns det på vår webbsida en Excelfil "Manuell uppdatering_SKB_2011.xls" där man kan kopiera de värden som behövs för den manuella uppdateringen. I filen har varje cirkulär ett eget blad. Dessutom finns befolkningsuppgifter och prislappar på separata blad i samma fil. De cellhänvisningar som anges nedan finns också angivna i Excelfilen. Klicka på Ekonomi, Budget och planering, Skatter och bidrag K, Uppdatering K och välj att ladda ner filen Manuell_uppdatering_SKB2011.

- Skriv in regeringens fastställda uppräkningsfaktorer i cellerna C8–D8. Dessa uppgår till 2,3 för år 2011 och till 3,3 för år 2012.
- Skriv in kommunens preliminära taxering per september för skatteintäkter 2011 i cellen C20. Värdena finns i ”Prognosunderlag K 2011–2015 11039”, cell C47. Prognosunderlaget finns på vår webbplats på nedanstående länk:
<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>
- Skriv in justerad statsbidragsram för åren 2012–2015 i cellerna D32–G32. Beloppen är: 58 807,822; 59 104,491; 58 889,491; 58 322,491
- Skriv in beloppen för inkomstutjämningsbidraget netto åren 2012 till 2015 i cellerna D35–G35. Beloppen är: 52 480,687; 54 742,141; 57 204,814; 59 721,055
- Skriv in det överskjutande nettobeloppet för kostnadsutjämnings 2010 i cell D39. Beloppet är 30,622
- Skriv in preliminär kostnadsutjämnings 2012 i cell D67. Värdet hittar du i ”Prognosunderlag K 2011–2015 11039”, cell D23. Eventuell formel ska skrivas över. Kommuner som kan komma ifråga för **eftersläpningsersättning** (se tabell 1) ska, liksom tidigare, ha en formel i denna cell. Formeln ska lyda
 $=xxxx + (OM(N5>2;'Blad 6 Befolkningsförändringar'!D73;0))$
där xxxx = kostnadsutjämnings 2012 enligt prognosunderlaget.
- Skriv in preliminär LSS-utjämnings 2012 i cell D70. Värdet hittar du i ”Prognosunderlag K 2011–2015 11039”, cell D27. Eventuell formel ska skrivas över.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1 Totala intäkter**:

- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2012 års inkomster i cell I32 (187 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen *bör skyddet återinföras* genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord återigen skriver in ordet ”kommun”.

Gör som 300 andra kommunalekonomer: Prenumerera gärna på nyheter från www.skl.se, området Ekonomi och statistik. Under vårt område Ekonomi (under Vi arbetar med) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Derk de Beer (utjämningsystemet, statsbidrag) 08-452 77 42, Peter Sjöquist (LSS-utjämning) 08-452 77 44, Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10 . Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se .

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Derk de Beer

Bilagor

”Prognosunderlag K 2011–2015 11039”, finns på vår webbplats på nedanstående länk:

<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>